

Vanja Bulić

RUPE U GLAVI

Ilustracije Špiro Radulović

■ Laguna ■

Copyright © 2020, Vanja Bulić
Illustration copyright © 2020, Špiro Radulović

Copyright © ovog izdanja 2021, LAGUNA

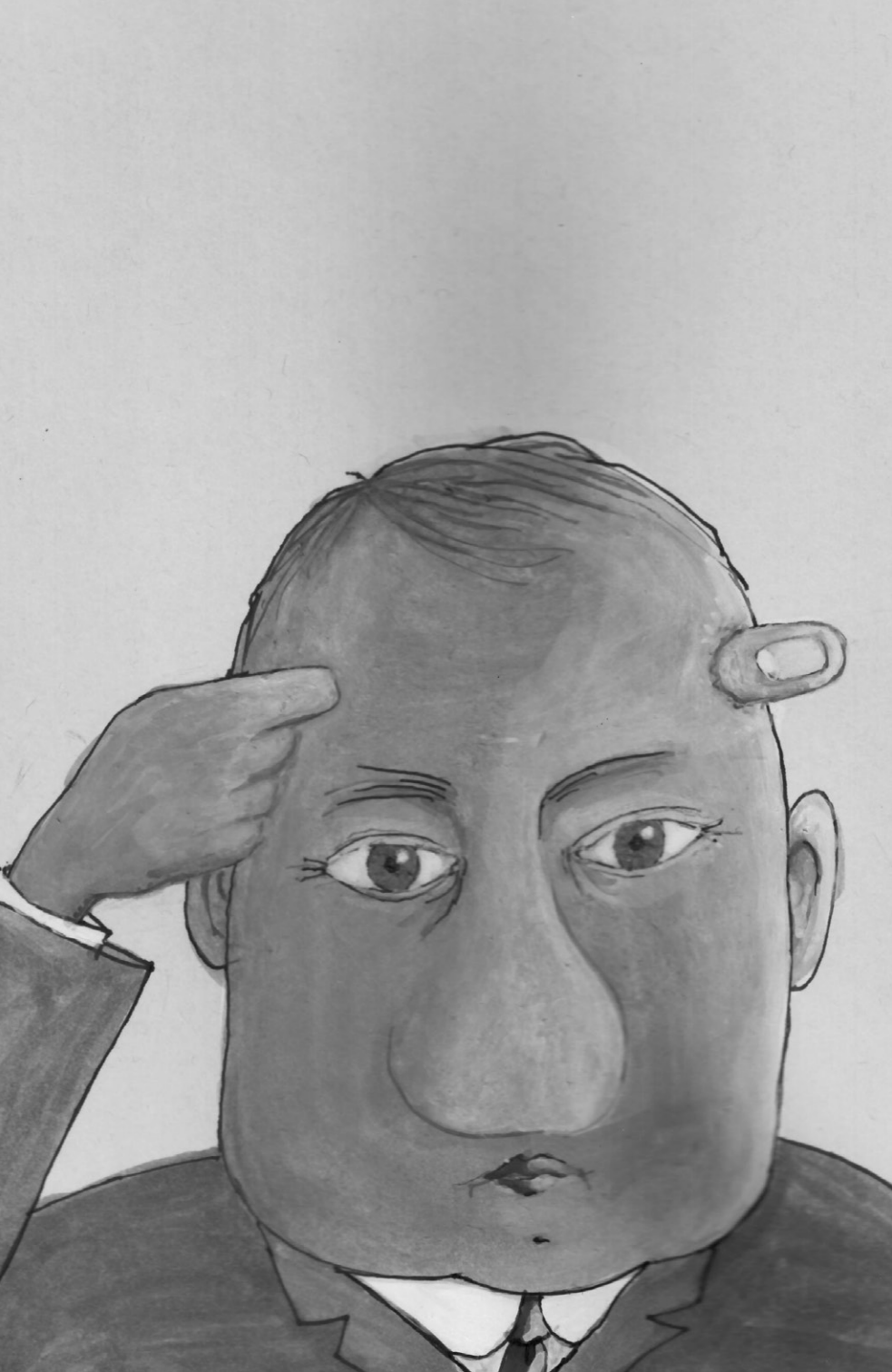
RUPE U GLAVI

SADRŽAJ

Reč autora	11
POLITIKA	15
Ko je car	17
Duhovi su među nama	19
Diploma CZ univerziteta	22
Kopači papirnog blaga	25
Da li ste špricani	27
Kad šuša ne sluša	30
Kako sam postao lingvista	32
Rupe u glavi	34
Svečano pokrivanje	36
Ko štedi taj vredi	37
Kako napuniti potrošačku korpu	39
Skriveno blago	42
Boga za predsednika	45
Sam svoj kandidat	48
Odnegovana budala	51
Seoska idila	53
Pesničke vedrine	55

BIZNIS	57
Aždaja i njen asistent	59
Kako svetu prodati minuli rad	62
Bračni krevet umesto sefa	65
Svinjska valuta	68
Prodaj telo na vreme	70
 PORODICA	 73
Neka, ja ću	75
Ko je proterao rode	77
Između dve gumice	80
Ona, on i onćići	83
Alo, daj pare	85
Lek zvani TV noša	87
Preko veze nije bezveze	89
Ko je ovde (ne)normalan?	91
Ko je ovde ponovo (ne)normalan	94
Besplatno je skuplje	97
Ideološke pelene	99
Ona je uvek u pravu	102
Tačna vaga	105
Kako je nestao moj otac	108
 MUŠKARCI	 111
Kad stane sat	113
Slavu slavi srpski domaćine	116

Kako sam upoznao svoga gospodara	119
Moja velika igračka	122
Sitnice koje odmor znače	126
Gluvarenje	128
Luda noć	131
 SEKSI	 133
Kama sutra prezrelih godina	135
Slatka mala glupača	138
Novogodišnja šaputanja	140
Kapa ponos čuva	143
Baš su slatke	145
(S)Ekstremni slučajevi rekreacije	147
 BONUS PRIČA	 149
Vučkov krug	151
Pogovor	159
Detalji u kojima se krije đavo	159
 Beleška o autorima	 165

REČ AUTORA

Kako nastaju rupe u glavi

Knjiga *Rupe u glavi* pisana je četrdeset godina, tačnije od onog dana kada sam 1981. godine napisao prvi tekst za *Jež*. Ja sam i danas saradnik našeg najstarijeg satirično-humorističkog lista, koji je presudno uticao na moj novinarski, ali i literarni stil. Bez obzira na to kakve sam tekstove pisao i u najprestižnijim listovima ondašnje zajedničke države, a i danas, unosio sam u njih humor i neretko satiru. Taj način pisanja, ma koliko to izgledalo kontradiktorno, najviše sam koristio u političkim tekstovima pišući za *Dugu* i *Zum reporter*. Moje kolumne, pisane u raznim novinama tokom duge novinarske karijere, bile su u stvari kratke satirične priče inspirisane stvarnim događajima. Neke od tih kolumni nalaze se i u ovoj knjizi. Povremeno objavljujem satirične priče u *Politici* i *Večernjim novostima* na stranama rezervisanim za humor i satiru i to je, moram priznati, privilegija zbog

visokih tiraža tih novina, a satirični časopisi uglavnom se štampaju u manjim tiražima.

Pisanje satiričnih priča danas slično je pisanju satiričnih priča osamdesetih godina nakon Titove smrti, mada je teško naći dodirne tačke između ta dva perioda. Jedina sličnost je u tome što smo i tada, a i sada, neprestano u nekim reformama i ozbiljnim zaduživanjima kod stranih investitora, koji nas vode u nikad bolji život. I tada, pre četrdeset godina, a i danas, kada napišem istinit tekst, on zvuči kao satira. Šta je uzrok ovoj čudnoj društvenoj pojavi? Pre svega mediji u kojima se uglavnom zaobilazi istina, pa kada se nenadano pojavi, zvuči kao umetničko poigravanje rečima. Kada na književnim večerima u unutrašnjosti pročitam neku satiričnu priču, nastane muk i pogledi su uglavnom uprti u patos. Kao da se ljudi plaše da će biti uhapšeni jer prisustvuju jednom antidržavnom činu.

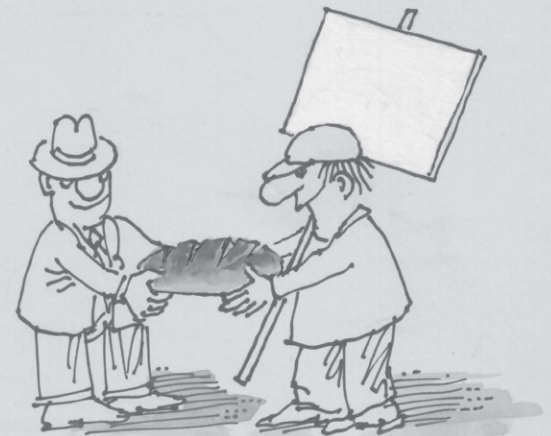
Karlo Astrahan, urednik u Izdavačkoj kući *Liberland*, predložio mi je da napravim izbor od šezdesetak priča i složim ih u knjigu. Među tim pričama najstarija je „Kako je nestao moj otac“, objavljena 1982. godine. Ovu priču pominjem jer je pokazatelj da sam zadržao isti princip u pisanju: lagani ulazak u priču sa neočekivanim obrtom na kraju, što oslikava apsurd vremena u kome živimo često ne razlikujući izmaštani od stvarnog života. Dugujem veliku zahvalnost i recenzentima ove knjige, prvoj petorki srpske satire – Aleksandru Čotriću, Bojanu Ljubeniću, Dragutinu Miniću Karlu, Radivoju Bojičiću i dr Slobodanu Simiću. Nisam od onih koji se hvale napisanim recenzijama, jer niko neće

objaviti u svojoj knjizi lošu recenziju. Ali umem da čitam između redova.

Knjiga *Rupe u glavi* dobila je prestižnu nagradu „Radoje Domanović“ kao najbolja knjiga satiričnih priča u 2020. godini. Zato sam zahvalan i mojoj Izdavačkoj kući *Laguna*, koja je odlučila da štampa drugo izdanje ove knjige. Zašto je to značajno, ne samo za mene kao pisca ove knjige? Zato što će ugledna kuća, sa mrežom knjižara i odličnim marketingom, doprineti da jedna knjiga satire dopre do što većeg broja čitalaca. Jer satira opominje, ali i okrepljuje.

Vanja Bulić

POLITIKA

KO JE CAR

Tog inkriminisanog dana u Skupštini je usvojeno 756 novih zakona. Plodna diskusija je trajala tri minuta i šesnaest sekundi, a potom je predsednik Skupštine narednih dva sata, trinaest minuta i deset sekundi čitao nazive usvojenih zakona.

– Dušanov zakonik?! Ne znam kako se taj predlog našao na dnevnom redu, ali je jednoglasno usvojen u prethodnom postupku – reče predsednik Skupštine i pročita naglas prvi član zakona napisanog pre šest i po vekova: „Sudije da sude pravo, po zakonu, a ne po strahu od cara.“

Nasta komešanje i gundanje.

– Stav je revolucionaran, ali ko je car? – vrzmalo se po glavama poslanika.

– Jebem ti predlagača zakona. Nije ovo kviz, već Skupština – dodao je poslanik opozicije u duhu konstruktivnog skupštinskog jezika.

Predsednik Skupštine prelista nekoliko strana Dušanovog zakonika i, umesto replike, pročita naglas sledeći stav: „Vlastelin ako opsuje vlastelina, da plati sto perpera i da se pedeset puta bije štapovima.“

Ponovo nastaje komešanje i gundanje. Zakon mora da se poštuje! Doduše, nema više perpera, ali ima štapova! Ljudi iz obezbeđenja pred skupštinsku govornicu privedoše psovača, nasloniše mu ruke na govornicu, spustiše mu pantalone na kolena, pa najjači među njima isuka bezbol palicu i počeo da udara po zadnjici kočopernog poslanika.

Kroz razgovetno horsko brojanje čuju su se i psovke, pa predsednik Skupštine pomno beleži imena psovača. Pred govornicom se ubrzo stvori red poslanika sa spuštenim pantalonama, ali i poslanica sa podignutim suknjama.

I tako, već osam dana, šest sati, sedam minuta i trinaest sekundi, kroz otvorene prozore skupštinskog zdanja čuje se horsko brojanje, a mediji beleže da poslanici izgaraju u radu, pa nemaju vremena da odu do skupštinskog restorana i osveže se posle stvaralačkog slaloma koji vodi u Evropu.

DUHOVI SU MEĐU NAMA

Da li se bojite duhova? Naravno da se ne bojite! Ni ja se nisam bojao dok nisam počeo malo trezvenije da razmišljam o njima. Čitajući strane časopise, shvatio sam da je jako moderno imati kućnog duha. O tome se priča na sedeljicama, na čajankama, u pozorišnim predstavama, na filmskom platnu.

Ako i vi trezveno razmislite, zaključićete da se duhovi pojavljuju i u našoj Narodnoj skupštini. Taman pomislite kako nema kvoruma, a novi zakon ipak bude izglasan. Kako? Ko je glasao? Svi znaju, a čute o tome: duhovi su glasali. Nisu prisutni u sali, ali je tu njihov glas.

Inače, duhovi su mnogo slatki i stalno se šale. Jedino se ne šale skupštinski duhovi, jer se u Skupštini glasa o veoma ozbiljnim stvarima. Ili je to možda izraz njihovog smisla za humor?

Sada će neko veoma trezveno i ozbiljno da upita: zašto vam jedan naoko normalan pisac priča o duhovima? Zato što bi mogao da dođe u vašu kuću i bude

vaš lični duh! Temperatura se spusti ispod nule, mraz počne da preti, pa bi jedan duh u vašim stanovima dodatno mogao da podigne temperaturu tako što bi vas plašio. Kako? Na primer: dođu gosti u vašu kuću, taman se malo opustite, a ja zamotan u beli čaršav viknem: buuuuu, i zadrمام luster. Ko bi tada uopšte mislio na to što ima malu platu, što mu je hladno u stanu i što su neke životne namirnice upravo poskupele?

A mogao bih da radim kao duh u prostranim kućama imućnijih Beograđana. Danas se prave kućerine sa mnogo soba, koje zvrje prazne. A duh može odjednom da se useli u deset soba, pa kad nervozna supruga napadne muža što je napravio toliku kućerinu sa sobama koje niko ne koristi, on, to jest duh, krene od sobe do sobe, polako otključava vrata koja škripe... Kad shvati da je duh u kući, ona padne u nesvest, a on, to jest muž, pomaže joj disanjem usta na usta da se pribere i – ljubav ponovo procveta.

A zamislite, poštovani čitaoci ove priče, koliko stanova samo u Beogradu zvrji prazno! I stalno se grade novi. Pretvaranjem beskućnika u nevidljive duhove, koji bi ušli u prazne stanove, Beograd bi trajno rešio stambeno pitanje. Zato bi ovaj predlog trebalo da se nađe u Skupštini, a skupštinski duhovi bi ga sigurno po automatizmu usvojili, jer ionako ne stižu da pročitaju sve kilograme papira koji svakodnevno stižu na njihovu adresu.

Ovu priču sam napisao zbog konkretnog predloga: poštovani čitaoci, preporučite me svojim prijateljima! Ja bih mogao da budem vaš lični, veoma rentabilan duh,

koji ne troši mnogo, a može beskrajno da trpi i da vas razveseli.

Logično je vaše pitanje, koje naslućujem: da li postoji garancija da sam ja duh?

Evo dokaza: na poslednjim izborima glasao sam na pet, a glasači me nisu videli ni na jednom biračkom mestu!